

Kluswijzer 9 - Wanden verfraaien

Een ander verfje op de muur, een nieuw behangetje. Dat wil iedereen wel eens. Sommigen willen verder gaan en een wand bijvoorbeeld voorzien van steenstrips of sierpleister. Wie wil zijn woon- of slaapkamer niet eens veranderen? Mogelijkheden genoeg.

Voordat u hieraan begint, is het belangrijk dat u toestemming heeft van Wonion. Deze toestemming kunt u aanvragen met het meldingsformulier *Woning veranderen*.

De *spelregels* die Wonion hanteert voor veranderingen in en aan de woning vindt u in de brochure **'Wonen naar Wens'**. Deze spelregels hebben betrekking op de bouwtechnische staat, de veiligheid, het onderhoud en de verhuurbaarheid. Daarnaast is het ook belangrijk dat uw verandering voldoet aan de geldende **kwaliteitseisen** van Wonion en de gemeente. Welke dat zijn, leest u in deze kluswijzer. Ook geven wij u alvast een praktische handleiding die u kunt gebruiken bij de voorbereiding en de uitvoering van de verandering. Zo heeft u van tevoren een goed overzicht van de werkzaamheden, zodat u weet waar u allemaal aan moet denken.

Aan welke eisen moet de verandering voldoen?

Voor het aanbrengen van granol, sierpleister of steenstrips gelden de volgende kwaliteitseisen:

a. Bouwkundige en/of veiligheidstechnische aspecten

1. De ondergrond moet glad, strak, vetvrij en droog zijn, voordat het materiaal wordt aangebracht. Dit betekent dat alle lijmresten (ook van eventueel behang) verwijderd moeten zijn en dat eventuele scheuren en gaten in de ondergrond gerepareerd zijn met bijvoorbeeld een gipsmortel. Merknamen hiervan zijn bijvoorbeeld Roodband.
2. Om de hechting te bevorderen, moet u de ondergrond voorbehandelen met een voorstrijkmiddel.
3. Sierpleister of granol moet gelijkmatig worden aangebracht.
4. De steenstrips moeten waterpas, recht en volgens een vooraf bepaald patroon worden aangebracht.
5. De voegen moeten netjes zijn afgewerkt (geen klodders of uitstekende voegen).

b. Onderhoudstechnische eisen

Het pleisterwerk is altijd kwetsbaar. Het kan gaan scheuren of barsten. U bent zelf verantwoordelijk voor het repareren of herstellen van deze zaken. Wonion verricht geen onderhoud aan de door u bewerkte muren.

c. Verhuurtechnische eisen

Kies lichte, neutrale kleuren.

d. Aanbevolen materialen

Voor sierpleister of granol raden wij u spachtelputz of branderputz aan.

Wat als u gaat verhuizen?

In dat geval zullen wij samen met u bekijken of de zelf aangebrachte voorzieningen nog voldoen aan onze kwaliteitseisen. Wanneer Wonion bepaalt dat de wandafwerking niet mag blijven zitten, zult u hem moeten verwijderen. Wanneer de wandafwerking van Wonion wel mag blijven zitten dan dient de nieuwe huurder dat te aanvaarden. Doorgaans wordt dit in het aanvraagstadium van de klus al met u besproken. Natuurlijk kunt u ook zelf contact opnemen met Wonion.

Wat komt er allemaal bij kijken?

Stucadoren

Materiaal en gereedschap

Stucadoorsmortel is in meerdere soorten verkrijgbaar. Roodband geeft de ideale gladde ondergrond voor behang of sierpleister. Geelband is grover en meer geschikt voor gekorrelde schuur- en pleisterwerk. Beide zijn bruikbaar op een steenachtige ondergrond. Ze worden verkocht in zakken van 25 kg, genoeg voor een oppervlakte van 5 m² in een laag van 5 mm dikte. Om te stucadoren heeft u de volgende gereedschappen nodig: een kuip en een mixer voor op de boormachine (beide te huur), spaarbord van 50 x 50 cm, plakspaan, troffel, rei, schuurbord, hoekschopje, spons, blokkwast, waterpas.

Vorbereiding

Zorg voor een schone, droge, stofvrije ondergrond. Breng op sterk zuigende muren (van cellenbeton, porisotsteen of kalksteen) met een blokkwast een gronderingsmiddel aan. Voorzie muren die juist weinig vocht opnemen (van beton, gipsblokken, betonemaille) van een hechtingsmiddel. Controleer bij geverfde muren of de ondergrond niet loslaat; verwijder anders eerst de verflaag. Schilder een donkere ondergrond, die naderhand kan doorschijnen, eerst over met een lichte, schrobvaste latex. Maak de mortel aan volgens de aanwijzingen op de verpakking. Als u een hele wand gaat stucadoren, plak dan met een beetje specie een paar latten van 5 cm dikte op de muur, zodat u later goed kunt afreien. Kijk met een waterpas of deze stucgeleiders horizontaal hangen en plak ze zover uit elkaar, dat de rei er drie kan overbruggen.

De mortel aanbrengen

Schep wat mortel op het spaarbord. Plaats de plakspaan met de lange kant onder een hoek van 45 graden tegen de muur en smeer de mortel met een opgaande beweging uit. Heeft u een stuk gedaan, beweeg dan de rei er langs, zigzag van boven naar beneden. Voeg waar nodig met de troffel specie toe en rei grote vlakken nogmaals af, maar dan diagonaal. Werk opgebolde mortel bij met de kwast.

Hoeken

Hoeken kunt u extra verstevigen. Op een buitenhoek bevestigt u met wat mortel een metalen hoekbeschermer die u wegwerkt onder het stucwerk. Bij een binnenhoek brengt u de mortel aan tot helemaal in de hoek en maakt die vervolgens glad met een hoekschopje. Snij de hoek vervolgens met de punt van de plakspaan of de troffel door. Hiermee voorkomt u barsten als gevolg van trillingen in de muur.

Afwerking

Na 1,5 uur is het pleisterwerk stijf genoeg om bijgewerkt te worden. Schuur met een vochtige harde spons alle oneffenheden vlak. Verwijder de eventuele stucgeleiders en vul de groeven op met mortel. Schuur nogmaals als de pleister goed hard is. De wand is nu klaar om af te werken met sierpleister, steenstrips, behang of muurverf.

Scheuren dichten

Kleine scheurtjes in het stucwerk repareert u met een elastisch vulmiddel. Grotere scheuren kunt u herstellen door ze wat verder open te werken, goed schoon te maken, te bevochtigen en dicht te stoppen met mortel of een vulmiddel. Vaak scheurt een reparatie na verloop van tijd opnieuw, maar dat kan voorkomen worden. Steek aan beide zijden van de scheur zo'n 15 cm stucwerk weg, maak het gat schoon en vul hem eerst met acrylaatkit. Bevochtig de gleuf en breng een dunne laag gipspleister aan. Duw direct hierna een stuk stucband of glasvlies met de plakspaan in de pleisterlaag. Eindig met een tweede laag gipspleister, dik genoeg om de muur weer geheel vlak te maken.

Sierpleister

Sierpleister zorgt voor een decoratieve wand in iedere gewenste structuur. Het hecht op vrijwel elke vetvrije ondergrond, is sterk, blijft lang schoon en geeft het vertrek een ruime indruk. U kunt onder meer kiezen uit sierpleister met boomschorsstructuur, granol met korrels van 1 of 2 mm.

Gereedschap

Voor het aanbrengen van sierpleister heeft u de volgende gereedschappen nodig: spaarbord, roestvrijstalen plakspaan, kunststof schuurspaan, blokkwast.

Vorbereiding

Zorg voor een vlakke, schone en droge ondergrond. Verwijder oude verflagen, behangen en lijmresten, repareer scheuren en gaten met een vulmiddel. Breng voor een optimale hechting eerst een voorstrijkmiddel op. Als u een mengkleur gaat gebruiken, breng dan alle sierpleister of structuurverf in één keer op kleur. Meng de kleur eventueel ook al door het voorstrijkmiddel. Voordat u de pleister op de muur gaat aanbrengen, is het verstandig om even op een stuk plaatmateriaal te oefenen.

De sierpleister aanbrengen

Breng de sierpleister met de plakspaan van beneden naar boven gelijkmatig op de wand aan in een laag van circa 2 mm dikte. Strijk het overtollige pleister weg met de spaan onder een hoek van 45 graden. Doe niet meer dan stroken van twee meter breed tegelijk. De structuur moet binnen twintig minuten worden aangebracht met een schuurspaan. Plaats deze plat op de wand en beweeg hem verticaal, draaiend of op een andere fantasievolle, maar wel zo regelmatig mogelijke manier. Reinig voor het beste resultaat het gereedschap regelmatig met water.

Steenstrips

Steenstrips suggereren een traditioneel gemetselde wand binnenshuis. Ze kunnen in diverse patronen aangebracht worden. Verkrijgbaar zijn verschillende soorten echte baksteenstrips die, afhankelijk van hun dikte, wel of niet afgevoegd moeten worden.

Gereedschap

Voor het maken van een steenstripwand heeft u de volgende gereedschappen nodig: waterpas, rolmaat, zaagje, stellatten, metselkoord, lijmspatel. Om te voegen: emmer, voegplankje, voegspijker.

Vorbereiding

Zorg voor een vlakke, schone, droge wand zonder beschadigingen. Monteer aan beide uiteinden van de wand, van de vloer tot het plafond, twee latten waarop u een laagverdeling heeft afgetekend. Hiertussen spant u het metselkoord. Een laag bestaat uit een steenstrip met voeg; pas zonodig de voegdikte (ongeveer 12 mm) aan zodat u op een aantal hele steenstrips uitkomt.

Steenstrips aanbrengen

Bij steenstrips smeert u een 3 mm dikke laag lijm op de steenstrip. Druk de strip met schuivende bewegingen muurvast, precies langs het metselkoord. Breng het koord na elke laag een maatstreep omhoog. Aan het eind van de muur moeten vaak strips verkleind worden. Bakstenen strips zijn eenvoudig met een beitel aan de achterzijde in te krassen en vervolgens te breken.

Voegen

Nadat de lijm tenminste 12 uur heeft gedroogd, kunt u beginnen met afvoegen. Meng hiervoor in de emmer een kant en klaar voegsel voor steenstrips of een specie van cement en rivierzand. Neem wat voegsel op het voegplankje en strijk het met de voegspijker stevig tussen de strips. Kies voor een volle, een terug liggende of een uitgeholde voeg. In het laatste geval drukt u een stuk elektriciteitspijp in de natte mortel. De muur krijgt een rustiek karakter door over een volle voeg met een stevige borstel te strijken.

Behangen

Behang is nog altijd de meest gangbare wandbekleding. De keuzemogelijkheden zeer uitgebreid: normaal behang, duplex behang, rauhfaser, vinylbehang, structuurbehang, textielbehang en metaalfoliebehang. Ook binnen deze categorieën bestaan weer soorten met verschillende eigenschappen, die in pictogrammen op de verpakking zijn aangegeven. Bestudeer de etiketten dus nauwkeurig en let op dat rollen van hetzelfde behang ook hetzelfde verfbadnummer hebben.

Materiaal en gereedschap

Bij de berekening van het benodigde aantal rollen gaat u er van uit dat een rol behang 10 meter lang en 53 cm breed is (behalve rauhfaser en textielbehang). Bij een gemiddelde kamerhoogte van 245 cm haalt u dus vier hele banen uit een rol. Van behang waarvan het patroon verspringt, heeft u doorgaans meer rollen nodig. Bij het behangen heeft u het volgende gereedschap nodig: trap, plaktafel, emmer, insmeerborstel, behangborstel, rolmaat, potlood, behangschaar, schietlood en nadenroller. Om oud behang te verwijderen: afweekmiddel, witkwast, plamuurmes, schuurpapier, vulpasta en eventueel een stoomapparaat.

Vorbereiding

Behangen gaat het beste op kale muren. Oude behanglagen verwijdert u met water waarin een afweekmiddel (of een scheut afwasmiddel) is opgelost. Smeer dit met een kwast op het behang en laat het inweken. Steek dan het behang met een breed plamuurmes af. U kunt ook een gehuurd stoomapparaat gebruiken. Stoomapparaten kunt u gratis lenen bij Wonion. Was de achtergebleven lijmresten vervolgens af met zeepsop, laat de muur goed drogen en schuur hem licht. Reinig de muur na met schoon water. Werk oneffenheden bij met een vulmiddel. Verwijder de afdekplaten van contactdozen en lichtknoppen. Maak het plaksel aan volgens voorschrift.

Banen knippen

Knip de banen 10 cm langer dan kamerhoogte. Merk ze achterop met een potloodstreepje, zodat ze straks allemaal in dezelfde richting op de muur komen, of wanneer ze 'stotend' geplakt moeten worden, de ene normaal en de volgende

ondersteboven. Houd er bij patroonbehang tijdens het knippen rekening mee hoe de banen op elkaar aansluiten.

Inlijmen

Teken voor het aanbrengen van de eerste baan een loodlijn op de muur, ongeveer een halve meter uit de hoek, zodat u de baan ernaast een paar centimeter door de hoek kunt plakken. Leg een stapel banen op de plaktafel en smeer de eerste baan gelijkmatig in vanuit het midden naar de zijkanten, waarbij het onderliggende behang er voor zorgt dat de tafel schoon blijft. Sla de baan gedeeltelijk dubbel, trek hem een eind op en smeer het restant in. Daarna slaat u ook dit deel naar binnen en laat u de lijm 5 tot 10 minuten intrekken.

Behang aanbrengen

Plaats de eerste baan precies tegen de loodlijn en laat bij het plafond een paar centimeter over. Dit randje knipt u later af. Wrijf met een borstel het behang tegen de muur, ook hier vanuit het midden naar de zijkanten, zodat luchtbellens verdwijnen. Trek het onderste gedeelte van de baan voorzichtig los en borstel het vast. Druk vervolgens met de stompe kant van de schaar de boven- en onderkant van het behang strak in de hoek en knip de randen langs de vouwlijn af. De volgende banen doet u op dezelfde manier. Plak 'stotend', dat wil zeggen plak de randen tegen elkaar in plaats van over elkaar. Ga met de nadenroller over de naden. Plak gewoon over contactdozen heen en snij daarna het behang langs het metalen montageplaatje in. Knip bij zowel inwendige als uitwendige hoeken de banen zo breed af, dat ze niet meer dan enkele centimeters door of over de hoek heen komen. Bij nissen, kozijnen en vensterbanken komen de reststukken goed van pas.

Schilderen

Het schilderen van deuren, kozijnen, houten vensterbanken, radiatoren en dergelijke geeft elk interieur al gauw een nieuw, fris aanzien. Daarbij is een laklaag goed voor bescherming van de ondergrond. Mooi en sterk schilderwerk wordt opgebouwd uit een aantal lagen, die tussendoor voldoende moeten drogen. Voor grondverven, voorlakken en aflakken zijn vele soorten verf verkrijgbaar.

Gereedschap

Bij het schilderen heeft u het volgende gereedschap nodig: kwasten of verfrillers, een plamuurmes, schuurpapier en eventueel een verfkraabber.

Schilderen van nieuw hout

1. Gronden

Zorg dat het hout goed droog is. Herstel gaten en scheurtjes met een vulmiddel dat u voldoende laat uitharden. Schuur het hout met middelfijn en daarna met fijn

schuurpapier en maak het stofvrij. Breng een laag grondverf op: witte grondverf als u uiteindelijk met een lichte kleur afwerkt, grijze grondverf bij een donkere kleur. Schuur na het drogen weer met een fijn schuurpapier. Delen van het hout die nog ruw aanvoelen, voorziet u vervolgens van een zo dun mogelijke laag plamuur, die na droging weer fijn geschuurd moet worden. Soms is een tweede grondlaag wenselijk. Overigens kunt u grote oppervlakken board of spaanplaat ook in één beweging gronden en plamuren met kwastplamuur.

2. Voorlakken

Voorlakken doet u bij voorkeur met hoogglansverf. Deze laag moet u laten drogen en moet dan geschuurd worden. Dit geldt niet voor High Solid verf; deze mag niet verdund worden.

3. Aflakken

Lak het hout zo snel mogelijk na de voorbehandeling af met een dunne laag hoog- of zijdeglansverf. Voorkom zakkers door de verf dik op te brengen, daarna horizontaal uit te strijken en tenslotte af te

werken in regelmatige, verticale streken die goed in elkaar overvloeien. Houd de banen circa 50 cm breed en schilder het hele vlak zonder pauzes af. Breng zonodig, na licht schuren, een tweede laag aan.

Schilderen van geverfd hout

Controleer de staat van de oude laag verf. Als er slechts hier en daar enkele bladders te zien zijn, krab die losse delen dan weg en vul de kale plekken op met plamuur of kneedbaar hout. Schuur hierna het hele te verven oppervlak dof en verwijder vet en stof met water en ammonia. Voor- en aflakken gaat hetzelfde als bij nieuw hout.

Als de verflagen in slechte staat zijn, kunt u ze het beste helemaal verwijderen.

Hiervoor bestaan 3 manieren:

1. met een afbrander, waarbij u de brede vlam voortdurend over kleine stukjes beweegt en de opgebladerde verf afkrabt;
2. met een chemisch afbijtmiddel dat u met de kwast opbrengt en een kwartier tot een half uur laat inwerken voordat u gaat afkrabben;
3. met een heteluchtafbrander, de veiligste en milieuvriendelijkste manier.

Schilderen van radiatoren

Verwijder loszittende verf en roest met grof schuurpapier of een staalborstel. Ontvet het oppervlak met terpentijn of thinner. Bedek kale plekken met menie en schuur dit, na droging, licht. Behandel het hele oppervlak met primer (de grondverf voor metaal). Hierna kunt u voor- en aflakken met hoogglansverf die bestand is tegen hoge temperaturen.

Hutteweg 115
7071 BV Ulf
Postbus 145
7070 AC Ulf

Telefoon (0315) 69 60 00
Fax (0315) 69 60 01
info@wonion.nl
www.wonion.nl

Speciale verftechnieken

Met sponstechnieken zijn verrassende resultaten te bereiken, zoals een gevlekt of een verweerd uiterlijk. Ook op hout zijn met speciale, maar eenvoudige verftechnieken bijzondere effecten te bereiken.

